EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.1.2019
COM(2019) 63 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

keskpankade ja avaliku sektori võlahaldusasutuste rahvusvahelise kohtlemise kohta seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega

1. SISSEJUHATUS

Määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust (edaspidi „SFTR“), võeti vastu 25. novembril 2015 ja see jõustus 12. jaanuaril 2016. SFTRi eesmärk on suurendada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute läbipaistvust, nähes ette, et:

- kõikidest väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest tuleb teatada kesksetele andmebaasidele, st kauplemisteabehoidlatele (teatamiskohustus);

- investeerimisfondid peavad korrapärastes aruannetes ja investeerimiseelsetes dokumentides avalikustama investoritele teabe väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute kasutamise kohta;

- tagatise uuesti kasutamise korral peavad olema täidetud minimaalsed läbipaistvustingimused, nt riskide avalikustamine ja kohustus saada eelnev nõusolek (uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuded).

SFTRi artikli 2 lõike 2 punkti a kohaselt tehakse liidu keskpankadele ja liidu avaliku sektori asutustele, kelle ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või kes on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse, erand SFTRi kohasest teatamiskohustusest ja uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuetest.

SFTRi vastuvõtmise ajal ei olnud kindel, kuidas koheldaks välismaiseid keskpanku väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seotud reformide rakendamisel muudes jurisdiktsioonides. Seepärast lükkasid Euroopa Parlament ja nõukogu edasi otsuse SFTRi kolmandate riikide keskpankade suhtes kohaldamise kohta, kuni saadakse suurem selgus selles küsimuses.

SFTRi artikli 2 lõikega 4 on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada selliste üksuste loetelu, kelle suhtes kohaldatakse SFTRi alusel erandit. Sellise erandi eeltingimusena peab Euroopa Komisjon vastavalt SFTRi samale artiklile analüüsima keskpankade ja valitsemissektori võlga haldavate avaliku sektori asutuste rahvusvahelist kohtlemist muude jurisdiktsioonide õigusraamistikus ja esitama analüüsi tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kui aruandes jõutakse järeldusele, et on vaja teha kolmandate riikide keskpankadele kui rahapoliitikat elluviivatele asutustele uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuetest erand, võtab komisjon vastu vastava delegeeritud õigusakti.

2. ARUANDE ÕIGUSLIK ALUS: SFTRI ARTIKLI 2 NÕUDED

SFTRi artikli 2 lõikes 2 on sätestatud, et „*Artikleid 4 ja 15 ei kohaldata: a) Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmetele, liikmesriikide teistele sarnaseid ülesandeid täitvatele asutustele ning muudele liidu ametiasutustele, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või mis on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse; b) Rahvusvaheliste Arvelduste Pangale*“.

Seoses välismaiste keskpankade ja välismaiste valitsemissektori võlga haldavate avaliku sektori asutustega antakse artikli 2 lõikega 4 komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse artikli 2 lõike 2 kohast selliste üksuste loetelu, kelle

suhtes kohaldatakse erandit, ja selleks peab komisjon esitama „*Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta hindab keskpankade ning selliste ametiasutuste, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või mis on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse, rahvusvahelist kohtlemist*“.

Samuti on artikli 2 lõikes 4 sätestatud, et „*Kõnealune aruanne sisaldab võrdlevat analüüsi keskpankade ja kõnealuste ametiasutuste käsitlemise kohta mitmete kolmandate riikide õigusraamistikus. Tingimusel, et aruandes jõutakse – eelkõige võrdleva analüüsi ja võimaliku mõju põhjal – järeldusele, et nende kolmandate riikide keskpankade ja ametiasutuste kui rahapoliitikat teostavate asutuste vabastamine artikli 15 kohaldamisest on vajalik, võtab komisjon vastu delegeeritud õigusakti ja lisab nad käesoleva artikli lõikes 2 esitatud loetellu.*“

3. KAALUTAVAD JURISDIKTSIOONID: ÜHENDKUNINGRIIK

SFTRi kohaselt peab komisjon võrdlevalt analüüsima keskpankade ja valitsemissektori võlga haldavate asutuste kohtlemist „*mitmete kolmandate riikide õigusraamistikus*“. Võttes arvesse, et Ühendkuningriik kavatseb Euroopa Liidu lepingu artikli 50 alusel liidust välja astuda ja sel juhul ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes ega Ühendkuningriigis enam liidu õigust, ei kohaldata Ühendkuningriigi keskpanga ega avaliku sektori võlahaldusasutuste suhtes enam erandit, mis on määruse (EL) 2015/2365[1] (SFTR) artikli 2 lõike 2 punktiga a ette nähtud Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmetele, liikmesriikide muudele sarnaseid ülesandeid täitvatele asutustele ning muudele liidu ametiasutustele, kelle ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või kes on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse. Seda arvesse võttes analüüsitakse käesolev aruandes keskpankade ja valitsemissektori võlga haldavate avaliku sektori asutuste kohtlemist üksnes Ühendkuningriigis. Teisi riike analüüsitakse tulevases aruandes.

Keskendumist esimeses etapis Ühendkuningriigile toetab asjaolu, et Ühendkuningriigi poolt vastu võetud Euroopa Liidust väljaastumise 2018. aasta seadusega võetakse Ühendkuningriigi siseriiklikusse õigusesse üle vahetult kohaldatavad ELi õigusaktid, sealhulgas SFTR. Lisaks avaldas Ühendkuningriigi valitsus õigusakti eelnõu,[2] millega Euroopa Liidust väljaastumise 2018. aasta seaduse raames muudetakse säilitatud ELi õigust ja kehtivat Ühendkuningriigi õigust, mis on seotud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega. Õigusakti eelnõu kajastab SFTRi sätet selles mõttes, et Inglise Pank ja Ühendkuningriigi avaliku sektori võlahaldusasutused on vabastatud teatamiskohustuse ja uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuete täitmisest. Samuti sisaldab õigusakti eelnõu sätet, millega laiendatakse loetelu viisil, mis on võrreldav SFTRi sättega.

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust, (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1–34).

[2] https://www.gov.uk/government/publications/draft-transparency-of-securities-financing-transactions-and-of-reuse-amendment-eu-exit-regulations-2019

4. JÄRELDUSED

Eelnevat silmas pidades tehakse Ühendkuningriigi SFTRi-alase siseriikliku õigusraamistikuga Ühendkuningriigi keskpangale ja avaliku sektori asutustele, kelle ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või kes on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse, erand väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute teatamise kohustusest ja uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuetest. Ühendkuningriigi õigusraamistiku eelnõu sisaldab ka sätteid, mis võimaldavad erandit laiendada muude välisriikide keskpankadele ja avaliku sektori võlahaldusasutustele.

Ühendkuningriigi keskpanga ja avaliku sektori võlahaldusasutuste lisamine nende üksuste loetellu, kellele tehakse erand SFTRi kohasest teatamiskohustusest ja uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuetest, hoiab ära selle, et takistatakse neid täitmast oma rahapoliitilisi ülesandeid, lisaks edendatakse SFTRi reformide tegemisel võrdseid tingimusi seoses keskpankadega eri jurisdiktsioonides tehtavate tehingutega. See aitab edendada ka suuremat rahvusvahelist järjepidevust ja ühtsust.

Seega leiab komisjon, et SFTRi artikli 2 lõiget 2 tuleks muuta, et teha SFTRi teatavate nõuetest erand Ühendkuningriigi keskpangale ja muudele avaliku sektori asutustele, kelle ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või kes on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse.

Aruandes sisalduv võrdlev analüüs ei ole ammendav. See põhineb Ühendkuningriigi siseriiklikul õigusel, millega on SFTR üle võetud, kuid mille osad ei ole veel täielikult vastu võetud.

Komisjon jälgib ka edaspidi korrapäraselt keskpankade ja avaliku sektori asutuste rahvusvahelist kohtlemist seoses väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute teatamise kohustusega ja uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuetega kolmandates riikides, sealhulgas SFTRi artikli 2 lõikes 2 loetletud kolmandates riikides. Selliste üksuste loetelu, kelle suhtes kohaldatakse erandit, võib ajakohastada, kui kolmandate riikide õiguskorras toimub muutusi ja kui ilmneb uusi asjaolusid. Uue hindamise tulemusel võidakse mõned kolmandad riigid jätta selliste üksuste loetelust, kelle suhtes kohaldatakse erandit, välja.